

גנזי המלך

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת **ארבע נופות**

426

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"וַיִּקַּח חֲמָאָה וְחֹלֵב וַיָּבֵן הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַפְּנִיָּהִם"

הר גבוה וחוט השערה

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

אנשי דור הפלגה. "ובמושב לצים לא יָשָׁב" ('שם') שלא ישב במושב אנשי פלשתים מפני שלצנים היו שְׂנֵא; "נִיְהִי כְּטוֹב לָבָם נִיאֲמְרוּ קָרְאוּ לְשִׁמְשׁוֹן וַיִּשְׁחַק לָנוּ" ('שופטים' טז כה) ('עבודה זרה' יט).

ולכאורה אינו מובן; והרי ליצנות זו שמצינו אצל פלשתים לא היתה אלא לאחר כמה וכמה דורות ומה ענינה אצל דורו של אברהם? אלא מכאן מוכח מה שאמרנו; כי הליצנות שנראתה בפועל בדורו של שמשון, היה גרעינה טמון בקרב הפלשתים עוד בדורו של אברהם וקיים אברהם את הכתוב; "ובמושב לצים לא יָשָׁב" שאפ' במושב ליצנות, אפ' מאלו הרחיק ולא ישב במחיצתם.

והדברים נמצאים להדיא בפ' הרמב"ן עה"ת; "פֶּן יֵשׁ בְּכֶם שֹׁרֵשׁ פְּכָה רֵאשׁ וְלִעֲנָה" ('דברים' כט יז) וכתב הרמב"ן; "פֶּן יֵשׁ בְּכֶם שֹׁרֵשׁ רַע שִׁיפְרָה וַיִּשְׁגַּה וּבִימֵים הַבָּאִים יוֹצִיא פְּרָחִים רַעִים וַיִּצְמִיחַ מְרוֹרוֹת וְזֶה עַל; "אֲשֶׁר אֵינָנוּ פֹּה עִמָּנוּ הַיּוֹם" ('שם' יד) כי האב שרש והבן; "נִצְרָר מִשְׁחָשׁוֹ וַיִּפְּרָה" ('ישעיה' יא א) והזכיר השרש של המשך בעמ' 2 <<<

עמא משה ואהרן ('שם'). בהצטרף פעולות האבות עם פעולת משה ואהרן זכו ישראל לכל אלו. וכדרך זה אנו מוצאים בכמה מקומות על הפסוק; "וַיִּקַּח שֵׁם נִיְפֹת אֶת הַשְּׁמֹלָה" ('בראשית' ט כג) אמרו חז"ל; 'לימד על שם שנתאמן במצוה יותר מיפת לכך זכו בניו לשלית של ציצית' (רש"י שם). והק' הר"א מזרחי ז"ל מגמ'; 'דאמר' התם; 'בשכר שאמר אברהם אבינו; "אם מחוט נַעַד שְׂרוּף נַעַל" ('בראשית' יד כג) זכו בניו לחוט של תכלת' ('חולין' פט). ואף בזו אין כל סתירה דודאי היה מעשהו של הגרעין שממנו נבטה מצות ציצית לבניו, אך הכח המצמיח היה מעשה אברהם.

וכשם שהוא כן בצד הטוב כך הוא בצד הרע; יש גרעין שטמון בו כח הרע ואינו חסר אלא דבר המצמיחו ונותן בו כושר גדול ושגשוג ולכך אעפ"י שלא נראה הרע לעין אלא לאחר זמן, מ"מ ידוע כי שרשו היה נמצא זה מכבר עד שנשא פרי. אמר' בגמרא; 'אמר רב שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן; "אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הִלֵּךְ בְּעֵצַת רְשָׁעִים" ('תהלים' א א) זה אברהם אבינו שלא הלך בעצת

'אמר ר"ה ברבי חנינא וכן תנא דבי ר' ישמעאל: "בשכר שלשה זכו לשלשה; בשכר; "תִּמְצָא נְחֹלֵב" זכו למן. בשכר; "וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם" זכו לעמוד הענון. ובשכר; "יִקַּח נָא מֵעֵט מִיָּם" זכו לבארה של מרים' ('ב"מ' פו:). ותמה המהרש"א שם; 'יש לדקדק דבפ"ק דתענית אמרו; המן בזכות משה והבאר בזכות מרים והענון בזכות אהרן'.

ונראה לומר עפ"י דוגמא מטבעו של עולם; אילן גדול צומח מגרעין קטן, אך הגרעין בלבד לא היה יכול להצמיח את האילן בלי אדמה ושניהם יחד אף הם זקוקים למים ושמש וכדומה וכל הגורמים יחד כחם יפה להצמיח את האילן. וכך הוא בעניננו; הגרעין לעמוד הענון לבאר ולמן, היה מעשה החסד של אברהם אבינו ועדין היה זקוק גרעין זה לאדמה כדי להצמיח את האילנות של באר עמוד ענון ומן וזאת קיבלו ישראל ממשה אהרן ומרים.

וכך מפורש בכתוב; "בְּאֵר תְּפְרוּהָ שְׂרִים פְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעַם בְּמַחֲקָה בְּמִשְׁעֲנֹתָם" ('במדבר' כא יח). ותרגם יונתן בן עוזיאל; 'בִּירָא דחפרו יתה אבהת עלמא אברהם יצחק ויעקב רברבניא דמלקדמין חפרו יתה רישי

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

לומר כי הוא יכול להביא כאלו בדורות הבאים'.

איתא בגמ'; 'ת"ר; מעשה באחר שהיה רוכב על הסוס בשבת והיה ר' מאיר מהלך אחריו ללמוד תורה מפיו א"ל: "חזור בך" א"ל: "ולא כבר אמרתי לך ששמעתי מאחורי הפרגוד: "שובו בנים שובבים חוץ מאחר" (חגיגה' טו.). ובתוס' כתבו בשם הירושלמי; 'למה אירע לו כך? אמר לו אחר לר"מ: "ר' עקיבא רבך כך דרש; "טוב אַסְרִית דְּכָר" (קהלת' ז ח) שהוא טוב מְרֵאשִׁיתו" ובי היה מעשה; אבויה אבי מגדולי ירושלים היה וביום שבא למהולי קרא לכל גדולי ירושלים והושיבם בבית אחד ולר"א לר' יהושע במקום אחר, מן זהוה אוכלין ושתיין ישבו ונתעסקו בדברי תורה, ירדה אש מן השמים והקיפה אותם, אמר לון אבויה אבא: "גברין, מה באתם לשרוף ביתי?" אמרו לו: "ח"י! אלא יושבין וחזרין דברי תורה" אמר: "הואיל וכך כחה של תורה, אם יתקיים הבן הזה לתורה אני מפרישו" ולפי שלא היתה כונתו לשמים לפיכך לא נתקיימו בני'.

אמנם בגמ' איתא; 'זמר יוני לא פסק מפומיה. אמרו על אחר: "בשעה שהיה עומד מבית המדרש הרבה ספרי מינין נושרין מחיקו" (שם' טו.). ואיתא בגמ'; 'לישנא דחוצפית המתורגמן חזא דהוה גריר ליה דבר אחר, אמר: "פה שהפיק מרגליות ילחך עפר נפק חטא" (קידושין' לט.). אעפ"י שהרבה גורמים גרמו לו שיצא לתרבות רעה, מ"מ בהכרח שימצא איזה שרש רע בראשיתו שממנו צמחו הפרחים הרעים אצל אחר והשרש היה אצל אביו שלא נתכון לשם שמים ומזה צמח בהדרגה ראש ולענה אצל בנו.

פגימת הכונה שהיתה אצל אבויה היתה בכך; שנתפעל בכחה וכבודה של תורה והיה לו לכבד את התורה מצד עצמה שהיא תורת אלקים חיים ופגימה דקה זו של כונה שלא לשמה, דיה לגדל ולהצמיח מרורות כאלו כאלישע אחר. והתחלת הרקבון אצל אחר היתה בזה; 'שלא פסק מפומיה זמר יוני' וע"י כן בא לידי כך; 'ספרי מינים היו נושרין מחיקו' וזו היתה הכשרת הקרקע ובראותו את לשונו של ר' חוצפית המתורגמן בא לידי כפירה.

הוא הדבר למה יצא אחר לתרבות רעה למראה דבר זה; והרי אלפים ורבבות מישראל למן גדולי עולם עד הפשוטים בישראל ראו דברים המחרידים יותר מזה, בכל הגזירות שעברו עלינו אם בגזירות תתנ"ו ות"ח ואם בדורנו אנו ולא יצאו לתרבות רעה אדרבא; הצדיקו

את הדין ונתעלו ע"י כן למדרגות נעלות יותר וכמו שאמרו: 'בשעה שהקב"ה עושה דין בקדושו באותה שעה הוא מתירא ומתעלה ומתהלל' (זבחים' קטו:) אלא שאצל אחר היתה הקרקע מוכשרת מתחילה ולכן השפיע הדבר עליו לרעה ותחילת הימשכו לזמר יוני ולספרי מינים היתה כתוצאה מן השרש הרע שניטע בקרבו מיום הולדו.

וכן איתא בספרי; "פפר לעמך ישכאל אֲשֶׁר פְּדִית" (דברים' כא ח) אלו המתים. מלמד שהמתים צריכים כפרה' (שופטים'). נמצינו למדים; ששופך דם חוטא עד יוצאי מצרים וטעם הדבר; שהמתים צריכים כפרה עד יוצאי מצרים. ומה חטאו?! אלא הן הדברים; שאם נמצא בבני בניהם אחד השופך דם, על כרחך היה שרש דבר בתוככי אבות אבותיו וגרעין נעלם זה התפתח כעבור דורות לצמח של רציחה ועל כן הם צריכים כפרה שיצא חטאם לפועל.

ויעקב אבינו ע"ה בקש; "פסֶסֶם אֵל תְּבֹא נִפְשֵׁי פְקֻלָּם אֵל תַּחַד פְּבִדִי" (בראשית' מט ו) שלא יזכר שמו במעשה זמרי' (ילקו"ש' זכריה' ו). ואין כתיב שם אלא; 'נְשִׂיא בֵּית אָב לְשִׁמְעוֹנִי' (במדבר' כה יד) וכן גבי קרח; 'בְּן זִקְנָה בֶן קָהָת בֶּן לֵוִי' (במדבר' טז א) 'ולא הזכיר בן יעקב' (רש"י). ועפ"י פשוטו המובן הוא; שהזכרת שמם של עושי רשע הריהו בזיון גדול עבורו והתפלל יעקב שלא יתבזה על ידם, אך לאור האמור יש כאן כונה עמוקה יותר; שכשראה יעקב אבינו ברוח קדשו את בני בניו חוטאים, ביקש מהקב"ה שיכתוב כי לא משרשו יצא הדבר וכי נקי הוא מחטא זמרי ומחטא קרח ומתוך שלא שייך אליו שרש החטאים הללו אין שמו נזכר עליהם. ומיכן עד היכן חייב בן תורה ליזהר מכל שרש ונטיה לרע ובל יאמר: "הן אין כאן מעשה עבירה" שהרי מנטיה קלה לרע יוכלו לצמוח פירות רעים ומרים עד מאד וכן להיפך; ע"י נטיה קלה לצד הטוב, עתידים לצמוח פירות נאים ומתוקנים כבאר ומן ועמוד הענן. (שיחות מוסר').

"נְאֻקָּה פֶת לְקָם וְנִסְעָדוּ לְבָבָם... וַיֹּאמְרוּ בֶן תַּעֲשֶׂה פֶאֶשֶׁר דְּבַרְתָּ" (בראשית' יח ה).

'כתיב; "נְאֻקָּה פֶת לְקָם" וכתיב; "נְאֻל הַפֶּקֶר בֶּן אֲבָקָם" (שם' ז) אמר ר' אלעזר: "מכאן שצדיקים אומרים מעט ועושים הרבה, רשעים אומרים הרבה ואפילו מעט אינם עושים, מנלך? מעפרון. מעיקרא כתיב; "אֲכָךְ אֲרַבֵּעַ מֵאֵת שָׁקֶל כֶּסֶף" (בראשית' כג טו)

ולבסוף כתיב; 'וַיִּשְׁמַע אֲבָרְהָם אֵל עֶפְרֹן וַיִּשְׁקַל אֲבָרְהָם לְעֶפְרֹן אֵת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דָּבַר בְּאָזְנֵי כְנִי חַת אֲרַבְעֵ מֵאוֹת שָׁקֶל כֶּסֶף עֶבֶר לְסֹחָר" (שם' טז) דלא שקל מיניה אלא קנטרי, דאיכא דוכתא דקרי ליה לתיקלא קנטירא' (ב"מ' פז).

הצדיק שבא בהתנגשות תמידית עם החיים היום יומיים וזקוק להתאמצות כבירה כדי להתגבר על כל המפריעים בדרכו לעשות רצון קונו, יודע הוא את הקושי במלחמה כבדה זו ובהיכוננו לעשות איזה דבר טוב, הוא מפחד מאלו המניעות שיש בכחן להפריע ולבטל רצונו הטוב, מעריך הוא היטב את מדת כחותיו ומרגיש אל נכון עד כמה מגיע תוקף רצונו לטוב ולכן חושש הוא שמא עדין אין בו כ"כ עוז ועצמה להתגבר ולהתרומם על כל המפריעים העלולים להפריעו ולעכבו מלהגשים את חפצו הטוב.

ומאחר שהצדיק אינו מזלזל בדבורו ביודעו ערכה הרב של אמירה, הוא זהיר לומר מעט פן לא יתאים סיום מעשיו למחשבותיו תחילה ומה שלבסוף הוא עושה הרבה מפני שלמרות הכרת עצמו טרם התחיל במעשה הטוב עדין אינו יכול להבחין בכל כחותיו האצורים בתוכו פנימה, הטמונים בעמקי נפשו וסתומים מידיעתו ורק כשמתחיל להוציא לפועל את מחשבתו הטובה, אז רגש זה מתפתח ומתרחב בלבו ורגש זה מעורר את הכחות הנרדמים באדם ומעניק לו כחות חדשים לנצח כל המפריעים. ולהיפך; הרשעים ההולכים אחר יצר לבם 'אומרים הרבה ואפילו מעט אינם עושים' כי מהעדר הרצון להלחם ולהתגבר על יצרם, אינם מכירים את כל אלו המפריעים שיכולים להתקל בהם בדרכם וביחד עם זה אינם נותנים את הערך והשווי הדרוש לאמירה ודיבור ולפיכך; אינם דואגים שמא לא ימלאו אחרי דיבורם ו'אומרים הרבה ואפילו מעט אינם עושים' כי גם לפעולה טובה צריכים התאמצות מרובה והרשע שאינו מלומד להתגבר על יצרו אי אפשר לו לקיים את דבורו לטוב אף במעט.

ועל פי מה שנתבאר יובן לנו היטב מה ששמעתי בשם גדול אחד בהא דאיתא; 'דרש ר' יהודה: "לעתיד לבא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים, צדיקים נדמה להם כהר גבוה ורשעים נדמה להם כחוט השערה, הללו בוכים והללו בוכים, צדיקים בוכין ואמריין: "היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה?" ורשעים בוכין ואמריים: "היאך לא יכולנו לכבוש חוט השערה הזה" ואף הקב"ה תמה עמהם! שנאמר; "פה אָמַר ה' פִּי יִפְלֵא בְּעִינֵי שְׂאֵרֵי הָעָם הַזֶּה בְּיָמֵם הָהֵם גַּם בְּעִינֵי

גנזי המלך דברים הטעונים גיזה גנזי המלך דברים הטעונים גיזה

גבוה נצטבר וקם מכל ההפגנות התדירות של יצרו הרע.

ואם בשעת מעשה עזרו ה' תמיד להתגבר על יצרו; בכל זאת בהביטו על עברו הוא עומד ותמה איך היה יכול לכבוש הר גבוה כזה, עד שמרוב ההתפעלות הם באים לידי בכי, כי בעומדם כעת להסתכל על היצר הרע הגדול שארב תמיד לנפשם ודחו אותו ובראותם את הסכנה הגדולה שהיתה מרחפת תמיד עליהם ויצאו בשלום ממנה, רגש של פחד ושמחה מתעורר בהם ובאים הם לידי בכי, **כי כן טבע האדם;** שבספרו על דבר הצרות ויסורים שסבל מכבר, אף שעכשיו מאושר הוא מרגיש הוא את יסורי הנפש שעברו עליו וזה מביאו לידי בכי. ('שעורי דעת' ג יא) ■

קרובה לדרכם דרך המות אשר דרכו בה, שבאמת כפתח הוא בין האמונה ובין המרי, יבכו במר נפשם איך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה.

לא כן הצדיקים; בהביטם על עברם ובראותם את מלחמת חייהם, את כל ההרפתקאות דעו עלייהו בשביל כל דבר טוב וטהור, הרי הם באים לידי התפעלות, איך היו יכולים בכחותיהם להחזיק מעמד נגד הר גבוה כזה, כי אף שהתגברות הטוב על הרע תלוי תמיד בחוט השערה, בכ"ז על כל צעד ושעל פוגש הצדיק את היצר המתגבר עליו תמיד, **כמאמרם ז"ל; 'יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום'** ('סוכה' נב). ולכן בודעו את המלחמה הבלתי פוסקת שהיתה לו בחייו, הוא מרגיש כי הר

יפלא!" ('זכריה' ח ו) ('סוכה' נב):. **היינו;** כי הרשעים שהלכו תמיד אחר שרירות לבם ולא התאמצו להתגבר על יצרם, אינם רואים בחיי צדיק שום קושי, כיון שלא הגיעו לעולם לכלל מעשה, נדמה להם כי לו חפצו היו יכולים גם הם לעשות כמעשה הצדיקים. **ובהכירם אח"כ את דרך האמת יבכו: "היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה".**

כי גם לעתיד לבוא כשיכירו כל יושבי תבל את האמת, בכל זאת לא יוכלו הרשעים להרגיש את נפש הצדיק ואת כל אשר עבר עליו במלחמת חייו ולא יבינו את הקושי והתאמצות הכחות שהיו דרושים לצדיק להתגבר על יצרו וללכת בדרך הטובה. ובראותם עד כמה דרך החיים

סיום טוב

יבוא רופא וירפא אותך, יהיה טוב?" הוסיף ללחוש באזנו. "רחמנות. כואב מאד רע לי" המשיך באנחות. **עד שעלתה בדעתו עצה ואמר למסכן:** "שמע נא ר' יהודי, אל תכעס עלי, אתה צודק, עכשיו באמת גרוע מאד, הרגל שבורה גם בינתיים אין מי שיקחך לבית החולים, אבל מה היה אם בשעת הנפילה לא היית שובר את הרגל אלא במקום לשבור את הרגל היית מוצא על הארץ שלש מאות רובל. מה היה אז?" "אה, אז היה טוב מאד". **הוא רק שמע את המשפט:** "טוב מאד" **מיהר להפטיר:** "בוקר טוב. יום טוב..." ורץ לבית הכנסת להתפלל, עזב אותו ואת המקום בסיום של דבר טוב... ונזכה לתקן מזותינו ובמהרה נשמע רגלי מבשר טוב... ('להגיד' הרה"ג שלום שבדרון זצ"ל) ■

זה סיום בדבר טוב?! הוא ניגש **התכופף ולחש באזני העני:** "ר' יהודי, ר' יהודי, למה אתה צועק?" "מה פירוש למה? שברתי את הרגל. אוי וי רע כל כך" (שוב הוא שמע 'רע') "נכון, רגל נשברה אבל נשאר לך רגל אחת שלמה לגמרי וכי אין זה דבר טוב?" "רשע אחד, מה אתה רוצה ממני עכשיו טוב לא טוב, כואב לי. מה לי ולרגל השניה כל הגוף כואב לי עכשיו!" "הרגל היא רק חלק מהגוף אתה צריך להיות שמח ששאר הדברים נותרו שלמים..." "תלך ממני, מה אתה רוצה ממני?! תזמין רופא שיטפל. אוי, כואב לי, רע לי". הוא ניסה עצות שונות 'לסיים בדבר טוב' אך לא עלה בידו. **העני שכב על הארץ ורק הוסיף לגדף אותו בצעקות ולזעוק:** "כואב" "רע". "ואם

"זעקת סדם ועמרה פי רבה ונשאתם פי כבדה מאד" ('בראשית' יח כ)

היה פעם יהודי ש'נתפס' לשגעון **מסוים בנושא של;** 'לסיים בדבר טוב'. הוא בלבד לעצמו את הראש והחליט שלא לסיים ביקור, טיול או פגישה עם מכר ברחוב, או בבית ובכל מקום רק עם 'דבר טוב'. בוקר סגרירי אחד בדרכו לתפילה כאשר הרחוב היה רטוב מגשמים הלך לפניו יהודי עני מרוד ולפתע החליק בבוץ ונפל ושבר את רגלו רח"ל. "אוי, אוי" **שכב על הקרקע צועק וגונח מכאב:** "אוי כמה רע, מאד רע". היהודי דגן רצה להמשיך בדרכו אלא שהגניחות של העני מנעו ממנו ללכת, כי איך אפשר לסיים **בדבר רע;** "אוי כמה רע, מאד רע" וכי

הדבקות מטרה

לא היו מוחין?" תירץ מרן ה'בית יוסף' **ב'כסף משנה':** "שם ועבר היו מודיעים דרך ה' לתלמידיהם אבל לא נתעוררו לקרוא ולהכריז כמו אברהם וע"כ גדלה מעלתו ביותר".

ה'סבא מסלבודקא' זצ"ל היה רגיל לומר: "לשנים מאבות האומה היו בנים 'נושרים' בצד בניהם הצדיקים. ישמעאל בבית אברהם אבינו ועשו בבית יצחק אבינו. והנה, ישמעאל שב לבסוף בתשובה בחיי אביו וכיבד את יצחק אחיו. ואילו עשו נדחה ומת ברשעו. מצינו תנא ואף כהן גדול ידוע שהיה קרוי ישמעאל, אין לך יהודי שקרוי על שם עשו. ■

בקול גדול לכל העולם ולהודיעם: "שיש שם אלוך אחד לכל העולם ולו ראוי לעבוד" והיה מהלך וקורא ומקבץ העם מעיר לעיר ומממלכה לממלכה עד שהגיע לארץ כנען והוא קורא שנאמר: **"וַיִּקְרָא שָׁם בְּשֵׁם ה' קָל עוֹלָם"** ('בראשית' כא לג) וכיון שהיו העם מתקבצין אליו ושואלין לו על דבריו היה מודיע לכל אחד ואחד כפי דעתו עד שיחזירהו לדרך האמת עד שנתקבצו אליו אלפים ורבבות והם אנשי בית אברהם ושתל בלבם העיקר הגדול הזה' (רמב"ם 'עבודה זרה' א ג). והקשה הראב"ד: "ותמה אני, שהרי היו שם שם ועבר ואיך

'ובן ארבעים שנה הכיר אברהם את בוראו כיון שהכיר וידע התחיל להשיב תשובות על בני אור כשדים ולערוך דין עמהם ולומר: "שאין זו דרך האמת ואתם הולכים בה" ושיבר הצלמים והתחיל להודיע לעם: "שאין ראוי לעבוד אלא לאלוהי העולם ולו ראוי להשתחוות ולהקריב ולנסך כדי שיכירוהו כל הברואים הבאים וראוי לאבד ולשבר כל הצורות כדי שלא יטעו בהן כל העם כמו אלו שהם מדמים שאין שם אלוך אלא אלו". כיון שגבר עליהם בראיותיו בקש המלך להורגו ונעשה לו נס ויצא לחרן והתחיל לעמוד ולקרוא

פרשת 'וירא'

"עֶשֶׂר שְׁמוֹר לְבַעֲלֵיו לְרַעְתּוֹ"

מחלת העשירים

את חברים: "האמנם ידיד אמת אתה לי?" והלה ענה לו: "כמובן, חברים בנפש אנחנו". נד הראשון בשלילה ואמר: "איך תאמר לי שאתה אוהבני אם אינך יודע מה מציק לי!"

"פי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק" ('בראשית' כא י)

שרה שראתה שישמעאל מושחת במידותיו פחדה שהוא יקלקל את יצחק. ושאל הרב 'צופ דבש' זצ"ל; מדוע לא הניחה שאדרבה יצחק יחזירנה למוטב בטוב מידותיו ויראת חטאו? ותיירץ; מכאן ראה שכאשר יש חבר רע מירב הסיכויים שהוא ישחית את הטובים ולא להיפך.

"נהאלקים נסה את אברהם" ('בראשית' כב א)

מהו הנסיון שהקב"ה מנסה את הצדיק הלא לבו של הצדיק גלוי וידוע לפני בוחן לבבות! אלא מטרת הנסיון היא; להוציא את אהבת ה' הטמונה בלב הצדיק מן הכח אל הפועל וכלשון רבנו עובדיה ספורנו; 'כדי שיהא בפועל אוהב וירא כמו שהיה בכח ובה ידמה יותר לבוראו שהוא טוב לעולם בפועל' כי האדם נברא כדי ללכת בדרכי הבורא ולעבדו במעשים גלויים בעולם המעשה. וכך כתב בעל 'העיקרים' רבנו יוסף אלבו זצ"ל; כי ענין הנסיון שנזכר בעקדה הוא, שרצה הקב"ה שהרצון הטוב שהיה בלב האדם יצא מן הכח אל הפועל ויהיה לו שכר המעשה הטוב ולא שכר המחשבה הטובה לבדה.

י' נקראו יקרים

'י' נקראו יקרים ואלו הן; התורה והנבואה והתבונה והדעת והסכלות והעושר והצדיקים ומיתתן של חסידים והחסד וישראל. התורה מנין? שנאמר; "קָרָה הִיא מִפְּנֵינִים" ('משלי' ג). הנבואה מנין? "ודבר ה' קנה קר פנימים קהם"

"ויאמר שוב אשוב אליך פעת תנה והנה בן לשרה אשתך... למועד אשוב אליך פעת תנה" ('בראשית' יח י-יד)

לכאורה יש כאן כפל לשון; 'שוב אשוב' ומדוע? הרה"ק בעל 'אהבת ישראל' מויז'ניץ זיע"א מפרש ענין זה בדרך רמז. וכך הוא כותב: "הנה על הגאולה העתידה אומר הנביא: 'אני ה' פעתה אחישנה' ('ישעיה' ס כב) ויש לנו לדקדק בלשון הכתוב: 'פעתה אחישנה' שהם דברים הסותרים זה את זה. כפי ששואלים חז"ל; 'כתיב; 'פעתה' (שמשמע שהגאולה תהא בזמן הקבוע מראש ע"י הבורא) וכתוב; 'אחישנה' (שמשמע שהגאולה תבוא קודם זמנה הקבוע) וזאת כיצד? משיבים חז"ל; שיש שני מועדים אפשריים לגאולה לעתיד של עם ישראל; 'וכו'; 'אחישנה' (אם ישראל יהיו זכאים ויתעוררו בתשובה יחיש ה' את גאולתם) לא זכו; 'פעתה' (אם ישראל לא יהיו זכאים ולא יתעוררו בתשובה תבוא הגאולה בזמן הקבוע ע"י השי"ת) ('סנהדרין' צח.). וזהו שרומז הקב"ה; 'שוב אשוב אליך פעת תנה'. אם; 'שוב' אם ישובו ישראל בתשובה אזי; 'אשוב אליך פעת תנה' אחיש את הגאולה כעת מיד. אבל אם; 'אשוב' אם אני צריך לשוב אליכם מבלי שתתעוררו תחילה בתשובה אזי; 'למועד' אביא את הגאולה רק במועד שנקבע לה. ('בני ציון')

"פי ידעתי למען אשר יצנה את בני ואת ביתו אחריו" ('בראשית' יח יט)

פירש רש"י; 'אהבתי לשון חיבה כמו; 'מודע לאישה' ('רות' ב א) ו'נאדעך בשם' ('שמות' לג יז). ואמנם עיקר לשון כולם אינו אלא לשון ידיעה שהמחבב את האדם מקורב אצלו ויודעו ומכירו. ודבריו מזכירים את אמרתו של הצדיק רבי משה לייב מסאסוב זצ"ל שסיפר שלמד אהבת ישראל מגוי שיכור. שפעם נסע בדרך והוצרך ללון באכסניא על אם הדרך כשנכנס לחדר האוכל ששימש גם בית מזיגה מצא שם שני איכרים שהסבו על קנקן יין שרף והתבסמו כדבעי ו'גדולה לגימה שמקרבת את הלבבות' ('סנהדרין' קג:) שאל אחד

"נירא אלי ה' באלני ממרא" ('בראשית' יח א)

מסופר על עשיר גדול שהיה קמצן גדול ולא רצה לתת אפילו פרוטה אחת לצדקה. והנה למרות שדבר קמצנותו היה ידוע בכל העיר, מעולם לא התבייש בכך ואף לא הסתיר זאת מאיש. יום אחד שמע העשיר דפיקות בדלת והציץ בחור שבדלת לראות מי בא והנה הוא רואה את הרב. חשב העשיר שהרב בא לצורך איסוף צדקה ואמר לו: "וכי אתה לא יודע שאני לא נותן מאומה לצדקה?" אמר לו הרב: "באתי לבקרך כי שמעתי שאתה חולה". נבהל הקמצן: "מי הפיץ את השמועה שחולה אני, עד כדי כך שהרב נאלץ בכבודו ובעצמו לבוא לבקרני והרי אני בריא" אמר לו הרב: "שלמה המלך קבע שאתה חולה שכן כתוב: 'יש רעה חולה... עֶשֶׂר שְׁמוֹר לְבַעֲלֵיו לְרַעְתּוֹ" ('קהלת' ה יב). וע"כ אתה במצב רע ובאתי לבקרך. אמר לו הקמצן: "מה עלי לעשות כדי לבטל את הרעה?" אמר לו הרב: "לשם כך באתי, שהרי ע"י ביקור החולה נוטלים אחד מששים מהמחלה ולכן באתי לקחת אחד מששים מהמחלה - מהעושר שלך. וע"י כך תתבטל מעליך הרעה." ('בני ציון')

'הוא שנתן עצה על המילה לפיכך נגלה אליו ה' בחלקו' ('ב"ר'). שואל ה'כתב סופר': "היתכן שצדיק יסוד עולם כאברהם אבינו יטול עצה מעובד אלילים כממרא אם וכיצד עליו לקים את צו ה'?" ואם יאמר לו שאין לקיים את מצות הבורא כלום יעלה על הדעת שאברהם אבינו ישמע לעצתו ולא יקיים את מצות השי"ת? אמר ה'כתב סופר': אברהם ביקש להגדיל ולהאדיר את ערך נסיון המילה וגמר אומר בלבו שגם אם יעצו לו ידידיו שלא למול הוא יתעלם מדבריהם וימלא בשמחה את מצות ה' ואז תהיה המצוה גדולה וחשובה יותר. כך פנה אברהם לשלשת ידידיו, ענר אשכול וממרא, שיביעו את דעתם על קיום המילה. שנים מידידיו ענר ואשכול יעצו לו שלא לימול. אולם אברהם התעלם מעצת רוב ידידיו ושמע לדבר ה' ובכך העלה את נסיון המילה למדרגה גבוהה ביותר. ('בני ציון')

לינוק הניקה שרה את בני הגוים. הנה רואים מכאן עד כמה יש השפעה לשייריים לטוב וגם לרע."

הרה"ג ר' חיים קניבסקי שליט"א מביא ירושלמי; 'ר' יוחנן היה עלי לכנישתא בצפרא ומלקט פירורין ואכיל. אמר: "יהא חלקי עם מאן דקדש ירחא הכא" (היה מלקט מהנשאר מסעודת קידוש החודש שאכלו אמש בבית הכנסת כדי לחבב וליקר המתאספים בחבורת סעודת מצוה זו) ('דרך שיחה')

"ניעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק" ('בראשית' כא ח)

שנים ערכו משתה; לוט ערך משתה למלאכים, לאורחיו. ואברהם אבינו ערך משתה גדול בברית יצחק. וכתב הספורנו; אברהם אבינו ערך משתה לגדולי הדור במאורע חד פעמי, לידת יצחק ובריתו. אבל לוט חיפש סיבה למסיבה, יש לו אורחים הרי זו הזדמנות לפתוח בקבוק. הוא במערה, הרי זו הזדמנות להשתכר לילה אחר לילה... אומרים שהשכרות היא סוג של בריחה ואין זה נכון. **הבורח;** מתקדם לאן שהוא, לבורח יש מטרה. **המשתכר;** מרים ידים, עוצר וקורס. **"תנו שְׁכָר לְאֹבֵד"** ('משלי' לא ו) אבוד הוא כי אין לו כיוון כי איבד מטרה. זה ההבדל בין לוט לאברהם אבינו... **(הרב שלום מאיר וולך שליט"א)**

"כי ברוך ה' יש להם מה לאכול אולם אצל חסידים יש חשיבות לשייריים של הרבי וזוהי סגולה ליראת שמים". אמר לו האורח: "היכן מצינו בחז"ל מקור לכך שלשייריים יש סגולה ליראת שמים? מנהגי החסידים הללו אינם משכנעים אותי..." אמר לו ה'חידושי הרי"ם': "הנה רש"י כותב על הפסוק; **"היניקה בנים שְׁרָה"** שביום המשתה הביאו השרות את בניהן עמהן ושרה הניקה אותם. **ומובא במדרש פסיקתא רבתי; 'שכל הילדים שינקו חלב משרה אמנו התגייירו ונעשו יראי שמים'** (פר' מג). הנה רואים אנו שבגלל שאכלו ממה ששייר יצחק אבינו התקרבו הם ליראת שמים". שאל אותו גאון: "ומי אמר שמהשייריים של יצחק הם התגייירו ונעשו יראי שמים? אולי בגלל החלב עצמו של שרה אמנו שהיה בעצמו חלב זך וטהור הם התגייירו?" **השיבו הרי"ם:** "לו יהיה כדברך אולם מדוע המתינה שרה שנתים עד **"יום הגמל את יצחק"** כדי להניק את בני הגוים? הלא מיד כשנולד יצחק יכולה היתה שרה להוכיח להם שהתינוק שלה בכך שתניק את בניהם, א"כ מדוע המתינה שנתים עד עשיית המשתה? שהרי במשך השנתים הללו דברו והוציאו שם רע על יצחק שהוא אסופי (תינוק עזוב) מן השוק. **אלא ודאי;** כל זמן שיצחק ינק משרה לא הסכים אברהם אבינו ששרה תניק את בני הגוים כדי שיצחק לא יאכל משיירי המאכל של בני הגוים כיון ששייריים אלו זיקוק לו. ורק לאחר שיצחק גדל וסיים

('ש"א' ג). **התבונה מנין?** "קָר רות איש תְּבוּנָה" ('משלי' יז). **הדעת מנין?** "וּכְלִי קָר שְׁפִתֵי דַעַת" ('שם' כ). **הסכלות מנין?** "קָר מְחַקְמָה מְפָבֵד סְכָלוֹת מְעַט" ('קהלת' י). **העושר מנין?** "וְהוֹן אָדָם קָר חֲרוֹץ" ('משלי' יב). **צדיקים מנין?** "וְלִי מִה קָרוּ רַעֲיוֹן קָל" ('תהלים' קלט). **מיתתן של חסידים מנין?** "קָר בְּעֵינֵי ה' הַמְּנַתָּה לְחַסִּידָיו" ('שם' קיז). **החסד מנין?** "מִה קָר חֲסָדָךְ אֱלֹקִים" ('שם' לו). **ישראל מנין?** "הֲבֵן קָיִר לִי אֶפְרַיִם" ('ירמיה' לא). ('ויק' ר' ב א)

"נתאמר מי מלל לאברהם היניקה בנים שְׁרָה" ('בראשית' כא ז)

'ביום המשתה הביאו השרות את בניהן עמהן והניקה אותם שיהיו אומרות: "לא ילדה שרה אלא אסופי"' ('רש"י). הרה"ק בעל ה'חידושי הרי"ם' זיע"א התרועע עם גאוני ליטא שהחשיבוהו מאד וקראו לו: "העילוי מורשא". פעם הגיע אחד מגאוני ליטא ל'חידושי הרי"ם' והשתעשע עמו בפלפול. והנה כאשר הוגש לפניו כיבוד, ראה אותו אורח את החסידים חוטפים שיריים (מזון שהשאיר הרבי). **שאל האורח את ה'חידושי הרי"ם':** "האם אצלכם בורשא שורר רעב שחוטפים חתיכת חלה ושמים בכיס?" **הסביר לו ה'חידושי הרי"ם':**

פרשת העקידה

לנפץ את האבן היקרה כ"כ שעמל רב הושקע ברכישתה ומיועדת היא להיקבע בכתרו של המלך. קרא המלך שר אחרי שר ואיש לא העז לנתוץ את האבן היקרה. קרא המלך לראש השרים שמכר כל רכושו להשגת האבן ונדד למרחקים למוצאה. "נסה אתה" אמר. "ברצון, מלכי" **ענה השר:** "האוכל לקבל פטיש?" הפטיש הובא והכל עצרו את נשימתם. הפטיש הונף נחת ונבקע והאבן נותרה שלמה והכל נשמו לרוחה. "ידעת זאת מראש" אמרו בהקלה. "לא ולא" **הצהיר ראש השרים.** "א"כ, איך מלאך ליבך להניף את הפטיש על האבן היקרה". **שאלו. אמר להם:** "שׁוֹטִים שבעולם וכי לשם מה סבורים אתם הקרבתי כל אשר לי, האם כדי להשיג אבן יקרה? לא ולא. הקרבתי הכל לכבוד המלך. ומה הוא כבודו אם לא עשית רצונו, גם כשהוא מצוה להכרית ולנתוץ"? קם המלך מכס מלכותו, חיבקו והורה להכפיל רכושו ומינהו למשנה לו. **וזו פרשת העקידה. (הרב שלום מאיר וולך שליט"א)**

לשם כך מכר את ארמונו, המיר את כל רכושו בכסף מזומן ועבר מסוחר לסוחר סקר את מלאי האבנים הטובות וחיפש את האבן המושלמת, הגדולה והמושלמת ביותר. וכל מה שראה לא הניח את דעתו ולא הביע את מלוא הכרת הטוב למלך. קם ונדד לארצות אחרות, הפליג לאיים הרחוקים ולבסוף מצא אבן ענקית גדולה כביצה, זוהרת ומאירה שעין לא ראתה דוגמתה. שילם בעדה את כל מזונו ולא הצטער כלל אלא שמח שמחה גדולה שעלה בידו להכיר למלך מקצת טובתו שב לארצו ועלה לארמון המלך ומצאו מיסב בחברת שריו. הציג לפניו את האבן והכל התפעלו מיופיה "אין זה יהלום" **קבע המלך.** "לא" **אישר השר:** "זו אינך. האבן היקרה ביותר בעולם". התפעלו הכל **והמלך אמר:** "יהלום קשה הוא מכל ואין לשברו אלא ביהלום אחר, מענין לדעת האם גם האינך קשה כ"כ"? **מסר את האבן לשר שמימינו ואמר:** "נסה נא לשוברת". **הביט השר במלך במבט חרד והשיתוק אחז בו:** איך יעז

"קח נא את בנך את יחידך אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ אֶת יִצְחָק... וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה" ('בראשית' כב ב)

רבים ניסו לעמוד על עומק נסיון העקדה ושאלו: "מה גדלותו? והלא רבבות יהודים מסרו נפשם ונפשות בני משפחותיהם ילדיהם ועולליהם על קדוש ה' עאכו"כ כאשר אברהם אבינו שמצווה מפי הקב"ה בכבודו ובעצמו איך לא ישמע ולא יציית"? **הגאון רבי אברהם חכם זצ"ל רבה של כרמן בפרס המשיל זאת;** מעשה במלך שביסס את מלכותו בארצו וממלכתו פרחו ושגשגה. החליטו נתיניו להביע הוקרתם בהגשת כתר מלכות עשוי זהב טהור משובץ אבנים טובות ומרגליות, עין לא ראתה כמוהו. ראש השרים העלה את הרעיון, הלהיב את הלבבות וריכז את התרומות רקעו את הכתר ושבצו את האבנים את היהלומים ואת הספירים האיזמרגדים ואבני האודם והנופך. ברם, את האבן המרכזית החליט השר להביא בעצמו.

מרבנו מרן בעל 'אילת השחר' שליט"א

ליתן את המעות לעניים שזה חיוב וקודם להידור מצוה". ואמר רבינו: "דבימינו שיש קופת העיר... נחשב קיימי עניים".

סוד הצלחה של עיר

כשבאו בימי חול המועד לרבינו ראש העיר היקר הר"ר יעקב אשר שיחי' עם פמלית סגניו... העוסקים בטובת והצלחת העיר בני ברק, האריך רבינו: "כי זכותה הגדולה של 'בני ברק' בתקופה האחרונה היא; מה שבאו כולם ביחד להסכמה ולא היו צריכים בחירות. כי בחירות זה דבר שמביא ריב ומדון מחלוקת ולשון הרע... נורא ואיום. וכשזוכים להגיע ביחד להסכמה זה נחת רוח גדול להקב"ה ובהו טמון הברכה".

והביא רבינו מה שאחז"ל: "כי דורו של אהאב על אף שהיו עובדי עבודה זרה בכל זאת היו יורדין למלחמה ונוצחים, היות ולא היה ביניהם לשון הריב וריב" (ירושלמי 'פאה' ד:). ובדור אחר אפילו שהיו צדיקים לא הצליחו היות והי' ביניהם לשון הרע...". והתבטא רבינו: "כי הלואי שהיה שייך לעשות כזה דבר בכנסת... הי' בזה ישועה גדולה".

מה מאיר את הבית...

בעשיית הלכה לעולמה האשה הצדקנית מרת ס. חודר ע"ה אמו של יבלחט"א מזכה את הרבים מאד הגאון הצדיק הרב ה. חודר שליט"א. וכשבא רבינו לניחום אבלים סיפר לרבינו דבר קטן שאומר הרבה: "שקודם נישואיו כשבא לקחת את הש"ס מבית הוריו לביתו, התחילה אמו ע"ה לבכות ואמרה: "למה אתה לוקח לי את 'האור' מהבית... (הרגש טהור של אשה כשרה).

מלחמה בשטן מביאה בריאות...

כשביקשו מרבנו בימים אלו להתפלל על המשגיח הגאון הצדיק רבי מתתיהו חיים בן עטיל (סלומון) שליט"א לרפואו, ש' סיפרו: "שאומר המשגיח: "כי היות ועשה לאחרונה מערכות נגד האינטרנט, לוחם עמו השטן בחזרה ולכן נחלש". אך אמר רבינו: "דאדרבה מלחמות קודש אלו עם השטן זה סיבה להיות בריא". ■

ובגשמיות והקב"ה יעזור שנזכה לכל טוב סלה". (נאמר בישיבת 'ארחות תורה') ותוכן דברים אלו אמר רבינו גם בישיבת 'גאון יעקב' רק הוסיף דבר אחד: "שתלמידי ישיבה צריכים להיזהר בזה מאד, כי אם לא הם, מי יכבד את השבת כפי הדין?".

שפתותיו דובבות בשמיעת הקלטה

ידוע מה שכתב בהקדמת 'נפש החיים' שהיה רבי חיים ולוז'נר רגיל לומר: "שזה כל האדם, לא לעצמו נברא רק להועיל לאחריו, ככל אשר ימצא בכחו לעשות". וזכינו לראות אף בדורינו הירוד יחידים שכל מחשבתם ושאפתם האידך להועיל לאחרים, בחיים ואף לאחר מיתה. ואחד מהמיוחדים בזה הוא ידידנו הדגול מזכה את הרבים עשרות בשנים הצדיק רבי יוסף ז. פוגל שליט"א, אשר כל משאת חייו להועיל לאחרים ובעיקר ברוחניות ומתוך שאיפותיו הגדולים להיטיב גם עם הנשמות, בא לרבינו ושאל: "אם מה שאמרו חז"ל; 'כל ת"ח שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר' ('במות' צז). הוא גם כששומעים את דברי המת עצמו מתוך הקלטה של דברי תורה שאמר מחיים וכיום אפשר בקלות לשמוע דרך 'קול הלשון' שיעורים של תלמידי חכמים שכבר אינם עמנו?".

ומתחילה אמר לו רבינו בחיוד: "שאינו יודע מה קורה בקבר... אבל אח"כ אמר רבינו: "דמסתבר שהוא הדין בזה, דהעיקר הוא שדברי תורתו נמסרים לאחרים ומה לי מפי תלמיד שאומר בשמו ומה לי אם שומעים מתוך הקלטה, העיקר שדברי תורתו נמסרים לאחרים. ועצם הענין של; 'שפתותיו דובבות בקבר', מבאר רבינו: "דכונת חז"ל שזוכה לכך לדרגה מיוחדת ולא שיש לו איזה הנאה בעצם הדבר ש'שפתותיו דובבות'".

אתרוג מהודר או אביון...

עוד שאל ידידנו רבי יוסף את רבינו: "במי שיש בידו סכום מעות כדי לקנות אתרוג ויכול לקנות אתרוג מהודר בהרבה כסף, או ליתן את הפרש הסכום שרצה להוציא על ההידור לעניים, מה לעשות?". השיב לו רבינו: "דאם קיימי עניים – היינו; שיש עניים לפניו הנצרכים – צריך

והיתה הרוחה..

הרבה פעמים אתה מוצא את רבינו יושב מהורהר במחשבות עמוקות ואינך יודע מה טמון בחובם ורבינו אינו מגלה טפח.. אך לפעמים לאחר דקות של דממה שולף רבינו מילה או משפט אשר מתוכו מתגלה מעט מה חשב.

וכך היה בתחילת השבוע הזה שישב רבינו בשתיקה כמה רגעים עם עינים עצומות וכשפתח את עיניו פרץ באנחה כואבת שצריך רחמי שמים, אך לפתע מתבהרים פניו ואומר:

"ב"ה די טעג הייבט מען אן לערנן אין ישיבות ווערט שוין אלץ לייכטר" - ב"ה בימים אלו מתחילים ללמוד בישיבות ואז נהיה הכל יותר קל...

ואלה הדברים אשר אמר רבינו בפתיחת הזמן:

"זְכוּר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ" ('שמות' כ ח) "מורי ורבותי, בעצם הכל בסדר ברוך השם, מתחילים ללמוד מסכתא מאד עמוקה ובאמת כל המסכתות עמוקות... רק יש דבר אחד שצריך להזהיר, היות שבחורף הימים יותר קצרים, לכן בשעה הסמוכה לשבת צריך מאד להתחזק שלא יבואו חלילה וחס להיכנס לשבת ברגע האחרון ולכל הפחות כמו שאנחנו אומרים תמיד "חצי שעה לפני השקיעה" כבר יהיה הכל בסדר, אחרת יכול לבוא לעשות דבר שיכנס קרוב לשבת.

ומאד צריך להיזהר, כי הענין של שבת חמור מאד! ומצד שני זכות השבת גדול מאד ומי ששומר שבת יש לו כל כך הרבה הצלחה בכל הענינים ולהיפך חס ושלום חילול שבת מאד חמור.

לכן כל אחד יזהר וישתדל בפרט עכשיו שהימים הולכים ומתקצרים, כל שבוע יותר ויותר, מאד צריך להיזהר שלכל הפחות חצי שעה לפני השקיעה יהיה כבר הכל בסדר ולא יבואו להגיד אחרתי, אין כזה תירוץ...

הקב"ה יעזור שבזכות שבת ובזכות לימוד התורה תזכו בעז"ה בזמן הזה זמן החורף לעשות הרבה שטייגען, הרבה לעלות, אפשר לעלות מאד במסכתא הזאת 'גטין' היא מסכתא עמוקה ויש הרבה מה לעשות. הקב"ה יעזור שע"י זה, כולכם תעלו ותעלו בתורה ויראת שמים, ואתם וכל משפחתכם יהי' לכם רק טוב ברוחניות

יצא דיסק לעיני ר' זכריה יצחק בן עוואד זצ"ל

מגילת אסתר
תפילות לימים הנוראים
נביאים וכתובים
חמישה חומשי תורה
קינות ותפילות לתשעה באב

חלוקה חינם

ניתן להשיג במשרדי 'שופר' רח' מתתיהו 10 ב"ב 03-6777779

בס"ד

פרנסה ורווח \$
דרושים רכזי פעילות,
לעסק מושלם מהבית.

לא מכירות!

054-6283245

הנוטאים הכי חמים
בהרצאותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

וכן ניתן להעביר
רצועות MP3 לנגנים
או להשיג בארגון 'שופר'
רחוב מתתיהו 10, ב"ב
בין 10:00-18:00
להזמנות בעלפון

03-6777779

'שופר מולטימדיה' מציגים - הסרט 'המנצחים'

מוכיח את עליונותם של העוסקים בתורה על הלוחמים בקרב

סוגיית גיוס בחורי הישיבות
מתייתרת לאחר הצפיה בסרט
אלא אם המלחמה של הממשלה
היא נגד התורה ועקירתה כמובא בסרט.
ארגון 'שופר' עומד להפיץ בתרומותיכם
מאות אלפי דיסקים כאלה
בצירוף הסרט 'הספירה לאחור' לקראת המלחמה הקרובה שבפתח.
לתרומות פנו ל'שופר' 03-6777779 ו/או לאתרנו WWW.SHOFAR.TV

ירושלים **אולם ספורט ביה"ס ארץ הצבי הגננת 29 גילה ב' יום ראשון יט' חשוון 04/11/12**

פתיחת שערים ב-20:00 תחילת התוכנית ב-20:30 כניסה 15 שקל

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר" ההרצאות מאובטחות

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.TV

ארגון 'שופר'
מתכבדים להודיעכם
על תוכנית הנופשים החדשה
לשנת התשע"ג
בהשתתפות הרב

אמנון יצחק שליט"א

ורבנים נוספים

במלון מדיסון *** דלאקס

רח' העליה 17 נהריה

תאריך	מסלול	שבת פרשת
30/11/12	ששי-מוצ"ש ט"ז כסלו	פרשת וישלח
07/12/12	ששי-מוצ"ש כג' כסלו	פרשת וישב
14/12/12	חמישי-מוצ"ש א' טבת	פרשת מקץ
21/12/12	ששי-מוצ"ש ח' טבת	פרשת ויגש
28/12/12	ששי-מוצ"ש ט"ו טבת	פרשת ויחי
04/01/13	ששי-מוצ"ש כב' טבת	פרשת שמות
11/01/13	חמישי-מוצ"ש כט' טבת	פרשת וארא
18/01/13	ששי-מוצ"ש ז' שבט	פרשת בא
25/01/13	ששי-מוצ"ש י"ד שבט	פרשת בשלח
01/02/13	ששי-מוצ"ש כא' שבט	פרשת יתרו
08/02/13	חמישי-מוצ"ש כ"ח שבט	פרשת משפטים
15/02/13	ששי-מוצ"ש ה' אדר	פרשת תרומה
01/03/13	חמישי-מוצ"ש יט' אדר	פרשת כי תשא
08/03/13	ששי-מוצ"ש כ"ו אדר	פרשת ויקהל פקודי
15/03/13	ששי-מוצ"ש ד' ניסן	פרשת ויקרא
22/03/13	חמישי-מוצ"ש יא' ניסן	פרשת צו

ההרשמה בשעת התשלום

לתשומת ליבך:

כל ביטול שיתבצע לאחר שבוע מן ההרשמה כרוך בעמלת ביטול

הרישום בימים א-ה בין השעות 09:00 עד השעה 15:30

03-6777779 שלוחה 557/516

בברכה,

'שופר- ארגון להפצת יהדות'